

Vėl bombarduota Maskva

Naujas vokiečių laimėjimas Atlante: iš karto paskandinti 4 prekybos laivai. Didvyriška vokiečių laivo kova šiaurinės Norvegijos vandenye

VIETRIASIOJI FIURERIO BŪSTINĖ. IX. 9. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Kaip jau specialiu pranešimu pranešta, greitosios vokiečių kariuomenės divizijos, pulkai remiamos oro pajėgų kovos junginiu, į rytius nuo Petrapilio plati frontu pasiekė Neva. Šliusselburgo miestas prie Ladogos ežero smarkiu puolimui buvo paimtas vieno pėstininkų pulko. Tuo būdu vokiečių suomiu žedas aplink Leningradą yra uždarytas, ir miestas atkirtas nuo bet kurio sausumos susiseikiemo.

Vakar dienos metu ir paskutinėja nakti kovo lektuvai bombardavo Leningrado ginklavimo ir tiekimo įmones. Kitas oro pajėgų naktinis puolimas buvo nukreiptas į Maskvą.

Šiaurinėje Alanto dalyje povandeniniai laivai nuskandino keturis prekybos laivus, bendros 21.500 tonų talpos.

Nakl i rugsėjo 9 d. oro pajėgos bombardavo karinius įrengimus Yoko grafystėje ir Great Yormouth uosto įrengimus. Nakl i rugsėjo 8 d. vokiečių kovos lėkuvų puolimas, nukreiptas į priešo laivus Suezo ilankoje ir reide, buvo labai sėkmingas. Buvo sunaikintas vienas 7.000 tonų talpos tanklaivis, o penki dideli prekybos laivali buvo sunkiai sužaloti.

Priešas paskutinėja naktį buvo išskrides į vakarinę ir pietvakarių Vokietiją. Bombos, numestos į gyvenamuosius kvartalus, ypač į Kasselį, padarė nuostolių civiliniams gyventojams, kuriu yra užmušti ir sužeistų. Zenitinė artilerija numušė vieną iš puolančių britų bombonešių.

Vykdydamas tolumoje Šiaurėje kovojančią kariuomenė įteikimo apsaugos uždavinius, vienas artilieryjos mokomasis laivas „Bremse“ (1.400 tonų talpos) Šiaurinės Norvegijos vandenye netikėtai susidūrė su briūjūnėmis pajėgomis, susidarančiomis iš vieno kreiserio ir dvieju naikintuoj. Sėkdamas ansaigoji vilkstine „Bremse“ stoją į kovą su pranašenėmis priešo pajėgomis ir po trumpos kiečos kovos kelio torpedų patalkytas žuvo. Visi vilkstines laivali dėl drasaus „Bremse“ žygio nesužalojusi pasiekė paskyrmo vietą. Dalis išludos ūgelbėta.

BERLIN. IX. 9. Papildomai prie šios dienos kariuomenės vadovybės

pranešimo DNB patyrė dar šiuos smulkmenus:

Užėmus Šlielburgą, prie Ladogos ežero, Petrapiliui užkirsti visi sausumos susiseikiimo keliai. Šlielburgo užėmimas tuo pačiu reiškia susiseikiimo Nevos upė į Lados ežerą ir Baltosios jūros kanalu nutraukimą. Petrapilis po Maskvos yra svarbiausias Sovietų Sajungos geležies bei metalų apdirbimo, elektrotechnikos ir cheminės pramonės centras. Be to, ten sukoncentruota pusė sovietų laivų statykly — tiek karo laivų, tiek ir prekybos laivų satymo įmonių. Vokiečių veržimasis Volchovo ruože ir suomiu laimėjimai Svirio ruože ir Baltijos jūros Oeselio bei Dagoes salose.

ruože esančiu hidroelektros stotiliu. Kadangi nebebus galima nei elektros nei žaliavų tekti miestui, kuris jau ir taip yra vokiečių artillerijos apšaudomas netrukus turės sustoti mieste gamyba. Neteke Petrapilio produkcijos, sovietai net siek tiek negalės išlyginti dar jiems pasiliskiominis pramonės sritimi tuo būdu susidiariusi nuostoliu. Susiaurinus Petrapilio gynimosi sritį, atsiduria pavojuje ir šioje srityje esančios sovietų laivyno bei aviacijos junginių bazės. Praktiskai tai reiškia tuo pačiu ir aprūpintą paskutinių galimybų aprūpintą sovietų postus jų Hangoės bazėje, prie Suomijos pakraščio, ir Baltijos jūros Oeselio bei Dagoes salose.

STOCKHOLMAS. IX. 9. „Dagens Nyheter“ korespondento žiniomis iš Londono, atrodo, kad didesnė atsakomybė Anglijos kariniu korespondentu dalis padėti Rytų fronte dabar vertina kritiškai negu pirmiau. Karinis „Daily Telegraph“ bendradarbis, kaip ir „Daily Mail“ bendradarbis Lidell Hartas, kaip švedų laikraštis rašo, savo karinėse apžvalgose reiškia išitikinimo, jog

sovietų delsimas su smarkesne kontrofenziva esas pavojingas faktorius.

Lidell Hartas laikraštyste „Daily Mail“, tarp ko kita, rašo: „Nereikia vietinių sovietų priešpoliu painioti su bendra kontrofenziva. Šio konfrenzyvog delsimo pagrinimas būsi tas, kad

sovietams trūksta savo velkams rezervų.

Toliau Lidell Hartas pažymi neabejotinai didele reikšmę eventualaus Petrogrado pasidavimo. Toliau jis sako, anglių sovietų kariuome-

nių okupacijos Irane reikšmės ne- reikėtų perdėti. Anot švedų laikraštio, Lidell Hartas žodis į žodį taip rašo: „Iranas ne urė jokio teisiginio geležinkelio susisiekimo su Sovietų Sajunga. Kaspijos jūros uostai turi apribotą kapacitetą, o keliai yra blogi“. Iranas teesas tik bendrų Anglijos pozicijų užtugario apsaugojimas. Iranas garantuoja tam tikrus benzino kieklius, tačiau nelispredžia pagalbos sovietams transporto klausimui. Kariinis „Daily Telegraph“ bendradarbis, taip sako toliau „Dagens Nyheter“ pranešimas iš Londono, iš kitos pusės pastebi, kad anglų vi suomenė vis daugiau ir daugiau pabrežianti Suezo kanalo reikšmę Anglijai. Ryšium su tuo „Daily Herald“ rašo, kad būtu kvala tvirtinti, jog lektuvu puolimais prieš Vokietiją būtu galima sukurti antrasis frontas. Čia vis

didėja reikalavimas pradeti tiesioginės anglų veiksmus prieš Vokietiją.

Objektiviai žiūrint, negalima būtų laikyti tokį žygį galimų. Tat po to tepalekan: tik Šiaurės Afrika.

ISTORIJA APIE NUKRITUSIŲ SVEDIJOS ANGLA

STOCKHOLMAS. IX. 9. Dėl nesenės paskelbtos pranešimo apie Schoonene nukritus viena briūjūnės bomboneši, o taip pat ir dėl pranešto faktos, kad po ilgesnio laiko švedų policija Malmöje suėmė vieną to lektuvo penkių asmenų išgulos nari, būtent pilota, kuris iš lektuvo iššoko parašiutu. „Dagens Nyheter“ išidėjo vedamaji, pavadinta: „Istorija apie vieną anglą, kuris nusileido su parašiu“ Leikraštis pabrėžė faktą, jog vienas iš penkių anglų lakūnų galėjo ramiai traukiniu atvažiuoti į Malmö, ir čia buvo nusiebintas, kad reikalas turi į vieną rimtą puse. Ryšium su šiuo, laikraštis smerkia apsilaidinamą gyventojų, kurie vijoje paimi suimti angla. Téra praneše apie jį policijai Malmöe. „Dagens Nyheter“ klausia: „Iš kur anglų lakūnas, pagaliau, gavo pinigų geležinkelio bilietui? Argi anglų lakūnai, kurie skrenda į Vokiečiją, apūpinami ir kaimyninių kraštų p'ntigais?“

Duff Cooperis išvyko į Singapūrą

STOCKHOLMAS. Kaip Reuteris praneša iš Manilos, ten atvyko Duff Cooperis, vykstas į Singapūrą. Apie savo kelionės tikslą Duff Cooperis pasakė, kad jis noris ištirpti Tolimuojuose Rytuose galimybes sudaryti organizaciją, kuri suderintų visas britų karines pastangas šioje srityje.

JAPONAI IŠ BRITU IMPERIJOS GRAŽINAMI Į TĒVYNĘ

TOKIO. IX. 9. Kaip oficialiai pranešama, Japonija išsiuntė tris keleivinius laivus į įvairias Britų imperijos vietas ten gyvenantiems

Svediją, ir tuo būdu britai per 48 val. neteko 43 lektuvų.

RAUDONOJO JŪROJ PASKANDINTAS AMERIKOS LAIVAS

BERLIN. IX. 9. Vienas, kaip matyti i, Anglijos saskaiton plaukės Amerikos laivas Raudonojoje jūroje, esas oro pajėgų nuskandintas. Reicho sostinės politiniuose sluoksniuose šiuo atsi likimui, jei jis pasitvirs, žūrma, kaip į natūralų reiškinį, nes Raudonoji jūra italių seniai paskelbė karos zona ir kaip tokia atskirai smulkiai apibrėžta. Jeigu Jungtiniai Valstybių prezidentas as tuoj po anglų veiksmu Abisinijoje mano turis paskelbtį, kad Raudonoji jūra nebelaikoma karos zona, tai jis, be abejonių, mišę į sluoksnį nuomone, šiek tiek per anksčiai „atšaukiai pavojų“. Suprantama, Raudonoji jūra, o ypač tona apie Suezo kanala, lieka karinė sritys ir kaip tokia yra rizikinga.

Bolševikų teroras Irane

SUEMIMAI, ŠAUDYMAI, IŠVEZIMAI

EDJA ATSTOVAUS VOKIETIJOS INTERESAMS IRANE

STOCKHOLMAS. TT žiniomis, Švedijos vyriausybė nuarė patenkinti Vokietijos vyriausybės prasmyma ir prisiminti atstovaujantį vokiečių interesus briūjūnės karinėmenių dalinių užimtose Irano dalyse.

NAUJA PARTIJA BOMBONEŠIU J SINGAPŪRĀ

NEW YORKAS. IX. 9. Associated Press praneša iš Singapūro,

kad jis vėl atgabentas gana didelis kiekis naujauvio tipo „Bristol-Blenheim“ firmos bombonešių. Paskelbtame šiuo reikalui Singapūre oficialiai komunikate sakoma, kad tuo būdu anglų aviacijos Tolimuojuose Rytuose „ofenzivinis pajėgumas“ dar esą didėjęs.

BARCELONA. Jungtinė Vals ybių ambasadorius Taylors antradienį 13 val. iš Barcelonos lektuvu išskrido atgal į Romą.

Špicbergene išlaipinta anglų ir Kanados kariuomenė

AMSTERDAMAS. IX. 9. Kaip matyti iš vienos Reuterio žinių, britų ir Kanados kariuomenės jėgos yra nesenai išvykusios į Špicbergeną. Kaip ma yti toliau iš tos pačios žinių, didesnė ten gyvenančių kalnu darbininkų ir ju šeimų dalis yra evakuota į Angliją. Jie turės prisidėti prie „karinių sajungininkų pas angų“.

AMSTERDAMAS. IX. 9. Kaip anglų žinių agentūra dėl ekspedicijos į Špicbergeną praneša, pirmiau žvalgybos buvo nustatyta, jog an Špicbergeno jokio vokiečio nėra. Išlaipinan saloje kariuomenė, kuri arpe buvo daugiausia kanadienė, gyvenojo buvo parekalauti išvykti į Angliją. Tai liečia daugiausia kalnu darbininkus, kurie dabar, greičiausiai, turės dirbti Italijos kalnu įmonėse.

VOKIETIJOS NUOMONĖ DĒL ŠPICBERGENO OKUPAVIMO

BERLIN. IX. 9. Dėl britų žinių tarybos pranešto Špicbergeno okupavimo iš britų ir Kanados kariuomenės pusės vokiečių įtakinguose sluoksniuose reiškiamai nuomonė, kad tai, be abejonių, esas naujas irodymas augančių anglų prestižo reikalavimui, kuriems šios naujos „žemės išsigijimo“ proga, turint galvoje žaurią žiemą toje vietoje, linkime „daug malonum“! Jei vokiečių nuomone ši sritis būtu turėjusi esminės karinės reikšmės, kaičiau išgaliuoti, tai tikriausiai britams nebūtu užleista pirmenybė.

MILANAS. Portofinoje, eida mas 60-uosių metus, m'rē daillinkas Am'sani. Jis priklauso prie autaikiausiai dabartinių Italijos dailininkų.

STOCKHOLMAS. IX. 9. Laikraščiu „Göteborg Posten“ pranešama iš Ankaro, kad Irano pabėgėliai, atvykstant į Ankara, pasakoja, jog sovietai savo užimtose srityse vykdą nepaprastą terorą. Suimta esą daug žmonių, daugelis iš ju be jokio teismo sušaudyti. Vien

lik Tabriso mieče sušaudyta 67 iraniečiai, o keletas šimtų arestuo ta. Didele suimtų dalis išgabenta į Sovietų Sajungos gilumą.

Anordnung Nr. 1 des Reichskommissars für das Ostland

AUF DEM GEBIETE DER MILCH- UND FETTWIRTSCHAFT.
Betr. Milchablieferungspflicht und vorläufige Verbrauchsregelung
für Butter.

Milchablieferungspflicht.

I.

Zur Sicherung der Ernährung und zur Steigerung der Erzeugung von Molkereibutter haben die Milcherzeuger im Gebiet von Litauen und Lettland sämtliche nicht im Erzeugerhaushalt zur Ernährung der Haushalte angehörigen oder des Viehbestandes benötigten Milchmengen nach Massgabe der folgenden Bestimmungen abzuliefern. Frischmilch darf in Zukunft nur für den Haushaltsbedarf derjenigen Verbraucher abgegeben werden, die in derselben Landgemeinde wohnen. Jede entgeltliche und unentgeltliche Abgabe von Milch vom Erzeuger unmittelbar an andere Verbraucher ist untersagt.

Die Generalkommissare bestimmen den Kreis der Milcherzeuger, die der Ablieferungspflicht unterworfen sind.

II.

Zur Abnahme von Milch sind in Zukunft ausschließlich die Molkereibetriebe bzw. deren Rahmstationen und Sammelstellen befugt.

III.

Diejenigen Milcherzeuger, die nach den Bestimmungen der Generalkommissare von der Milchablieferungspflicht befreit sind und aus den nicht für ihren eigenen Betrieb benötigten Milchmengen Landbutter, Käse oder sonstige Milcherzeugnisse herstellen, haben diese Waren ebenfalls abzuliefern. Die Abnahmestellen werden von den Generalkommissaren bzw. in ihren Auftrag von den Bezirks- oder Kreislandwirten bekanntgegeben. Die Abgabe von Käse, Butter oder sonstigen Milcherzeugnissen unmittelbar an Verbraucher ist mit der in Ziff. I genannten Ausnahme untersagt.

IV.

Die Ueberwachung der Durchführung der Milch- bzw. Butter-Käseablieferungspflicht in den Kreisen obliegt den Bezirks- und den Kreislandwirten der Generalkommissare. Diese handeln im Einvernehmen mit den deutschen Gebietskommissaren. Sie können sich zur Durchführung ihrer Aufgabe der vorhandenen molkereiwirtschaftlichen Betriebstätten und der Organe der einheimischen milchwirtschaftlichen Zentralverbände bedienen. Die Bezirks- und Kreislandwirte können in begründeten Ausnahmefällen anstelle der Milchablieferung die Landbutterherstellung und deren Ablieferung genehmigen.

Verbrauchsregelung für Butter.

V.

Die Deckung des Butterbedarfs der Zivilbevölkerung in den Städten erfolgt durch die nächstgelegenen Molkereien, Rahmstationen oder Landbutter - Sammelstellen. Diese erhalten unmittelbar oder über die zuständige einheimische Verwaltungsbehörde von den Generalkommissaren bzw. in ihrem Auftrag von den Bezirks- und Kreislandwirten die Anweisung welche Mengen sie freizugeben haben. Sie tragen den Generalkommissaren gegenüber die Verantwortung, dass nur die genehmigte Menge ausgegeben wird.

VI.

Die städtische Verwaltungsbehörde ist für die Verteilung der Molkereiprodukte durch die Lebensmittelgeschäfte bzw. sonstige Verteilungsstätten verantwortlich. Alle Geschäfte, Betriebe und Märkte, die Molkereiprodukte an Verbraucher abgeben, haben sich dabei nach den jeweils geltenden Bezugsvorregungen zu richten. Die unmittelbare Abgabe von Molkereiprodukten von Verarbeitungsbetrieben und Sammelstellen an Verbraucher ist untersagt.

VII.

An Angehörige der deutschen Wehrmacht und anderer deutscher Organisationen und Behörden darf ohne gültigen mit Dienststempel versehenen Bezugsausweis von den Generalkommissaren oder den nachgeordneten Stellen weder Butter noch Sahne abgegeben werden.

VIII.

Die bereits von den Wirtschaftskommandos erlassenen Bestimmungen auf dem Gebiete der Milch- und Butterwirtschaft bleiben in Kraft, soweit sie dieser Anordnung nicht entgegenstehen.

IX.

Die Generalkommissare können Ausführungsbestimmungen zu dieser Anordnung erlassen.

X.

Zuwiderhandlungen gegen diese Anordnung und gegen die von den Generalkommissaren erlassenen Ausführungsbestimmungen werden nach den geltenden Bestimmungen bestraft.

XI.

Diese Anordnung tritt am 6. 9. 1941 in Kraft.

gez. LOHSE
REICHSKOMMISSAR FUER
DAS OSTLAND

Diese Anordnung wird hiermit verkündet.

gez. Dr. von RENTELN
DER GENERALKOMMISSAR
IN KAUEN

Reicho Komisaro Rytų kraštui Potvarkis Nr. 1

DĖL PIENO IR RIEBALŲ ŪKIO, LIEČIAS PIENO PRISTATYMO PRIEVOLE IR LAIKINIŲ SVIESTO VARTOJIMO TVARKYMA.

Pieno pristatymo prievoles

I.

Mitybai užtikrinti ir pieninių sviesto gaminimui pakelti pieno gamintojai Lietuvos ir Latvijos srityse visą pieną, kuris nereikalinas gamintojo ūkyje namų ūkio nariams arba gyvuliams maitinti, turi atiduoti žemai nurodyta tvarka. Šviežią pieną leidžiama atitejyje duoti namų ūkio reikalams tik tiems vartotojams, kurie gyvena tame pat valsčiuje. Parduoti pieną ar duoti jį nemokamai kitiams vartotojams draudžiama.

Generaliniai Komisarai nustato, kurie pieno gamintojai turi atlikti pieno pristatymo prievoles.

II.

Pieną suimiti nuo šiol leidžiama atikti pieninėms, arba gretinės nu-

griebimo punktams, arba pieno surinkimo vietoms.

III.

Pieno gamintojai, kurie, einant Generalinių Komisarų nuostatais, atleidžiami nuo pieno pristatymo prievoles ir kurie iš jų pačiu įmonėi nereikalingo pieno kiekio gaminiai naminių sviestą, surūpeli ar kitokius pieno gaminius, turi statyti iotas prekes. Surinkimo vietas nuostatomos Generalinių Komisarų arba, jiems pavedus sričių ar apskričių valdžios paskirtu agronomui. Statyti surūpeli, sv. esatā ar kt. pieno gaminius tiesiai vartotojams, išskyrus I straipsnyje nurodytą išimtį, draudžiama.

IV.

Prižiūrėti pieno ar sviesto bei surūpeli pieno pristatymo prievoles vykdys

mą apskritose pavedama Generalinių Komisarų sričių ir apskričių agronomams. Jei savo darbu dėrina su vokiečių apygardų komisarais. Savo uždavinui vykdyti jie gali naudotis esamomis pienininkystės īmonėmis ir vietas pieno perdirbimo bendrovėmis organais. Sričių ir apskričių agronomai specialiai pagrįstais išimtiniais atsikiimas gali leisti vietoje pieno gaminti ir statyti naminį sviestą.

Sviesto vartojimo tvarkyMAS

V.

Miestų valdžios organai atsako už pleno produktų paskirstymą per maisto krautuvės ar kitokias paskirstymo vietas. Visos krautuvės, īmonės ar rinkos, kurios parduoda pieno produktus vartotojams, turėtų laikytis tuo metu galiojančių išdavimo normų. Draudžiama, kad pieno produktų perdirbimui īmonės ar surinkimo vietas savc gaminius pardavinėti tiesiai vartotojams.

VI.

Miestų valdžios organai atsako už pleno produktų paskirstymą per maisto krautuvės ar kitokias paskirstymo vietas. Visos krautuvės, īmonės ar rinkos, kurios parduoda pieno produktus vartotojams, turėtų laikytis tuo metu galiojančių išdavimo normų. Draudžiama, kad pieno produktų perdirbimui īmonės ar surinkimo vietas savc gaminius pardavinėti tiesiai vartotojams.

VII.

Vokiečių kariams ar kitokių vokiečių organizacijų bei ištaigu nariams sviestą ar gretinės draudžiama pardavinėti be atitinkamo valdiniu antspaudu pažymėto Generalinių Komisarų ar žemesnių jų organų išduoto liudijimo.

VIII.

Ūkio vadybu (Wirtschaftskommando) iki šiol paskelbtai nuostatai pieno ir sviesto ūkio srityje ga-

lioja toliau, jei jie nepriestarauja šiam potvarkiui.

IX.

Generaliniai Komisarai gali leisti prie šio potvarkio vykdomuosius nuostatus.

X.

Nusižengimai šiam potvarkiui ir Generalinių Komisarų išleistiems vykdomiesiems nuostatams baudžiami pagal veikiančius nuostatus.

XI.

Šis potvarkis veikia nuo 1941 m. rugpjūčio 6 d.

(pas.) LOHSE
REICHO KOMISARAS RYTŲ
KRASTII

Šis potvarkis šiuo skelbiamas.

(pas.) Dr. von RENTELN
GENERALINIS KOMISARAS
KAUNE

Anordnung Nr. 1 des Reichskommissars für das Ostland

AUF DEM GEBIETE DER VIEH - UND FLEISCHWIRTSCHAFT.
Betr. Schlachtviehmarktordnung und vorläufige Verbrauchsregelung für Fleisch.

I.

Schlachtvieh im Sinne dieser Anordnung sind: Rindvieh, einschl. Kälber, Schweine, Schafe, Ziegen und Pferde, soweit ihre Schlachtung zum menschlichen Genuss erfolgen soll.

Erfassung

II.

Im Interesse der Sicherung der Erzeugung und gerechten Verteilung wird Schlachtvieh, Fleisch und Fleischwaren im Gebiet von Litauen und Lettland ausschließlich durch die Organisationen der Bekona-Exports und „Maisatas“ A. G. erfasst.

III.

Betriebe, die Schlachtvieh erzeugen oder zu gewerblichen Zwecken halten, dürfen Schlachtvieh, Fleisch und Fleischwaren nur über die genannten Erfassungsorganisationen bzw. ihre Beauftragten in den Verkehr bringen. Die entgeltliche und unentgeltliche Abgabe von Schlachtvieh, Fleisch und Fleischwaren an Verbraucher, die nicht dem Erzeugerhaushalt angehören, ist verboten. Ausgenommen ist die Abgabe in gewerblich schlachtenden Gastwirtschaften und sonstigen Versorgungsbetrieben. Als Haushaltsgesellschaften gelten nur solche Personen, die zur Hausgemeinschaft gehören oder Naturalleistungen an Stelle von Barlohn zu beanspruchen haben.

IV.

Verboten ist ferner jeder Versand von Fleisch oder Fleischwaren durch oder für Erzeuger oder gewerblich Vieh haltende Betriebe an Verbraucher.

V.

Ausnahmen von dem Verbot in Ziff. III. und IV. können im Falle, dass Fleisch aus nicht transportfähigen Notschlachtungen anfällt, von den zuständigen Stellen bewilligt werden.

Abnahme

VI.

Die Erfassungsorganisationen und ihre Beauftragten sind bis auf weiteres ermächtigt, Abnahmeställe und Abnahmestellen für die einzelnen Bezirke, Kreise und Gemeinden festzusetzen und in ihrem Auftrag die Bezirks- und Kreislandwirte können hierbei Anweisungen erteilen.

VII.

Die Abnahme der erfasssten Schlachtviehe an den Bekanntgegebenen Orten erfolgt durch die Beauftragten der in Ziff. II genannten Organisationen nach folgenden Bedingungen:

IX.

Bei der Erfassung und Verwertung der Schlachtviehe haben die Erfassungsorganisationen bzw. Ihre Beauftragten die Auflagen zu beachten, welche ihnen durch die Generalkommissare hinsichtlich der zu fertigenden Aufzeichnungen und des einzuhaltenden Kontenplanes in der Buchführung gemacht werden.

Aufzeichnungen.

X.

Bei der Erfassung und Verwertung der Schlachtviehe haben die Erfassungsorganisationen bzw. Ihre Beauftragten die Auflagen zu beachten, welche ihnen durch die Generalkommissare hinsichtlich der zu fertigenden Aufzeichnungen und des einzuhaltenden Kontenplanes in der Buchführung gemacht werden.

Verbrauchsregelung.

X.

Die Deckung des Bedarfs der Zivilbevölkerung an Fleisch und Fleischwaren erfolgt durch die nächstgelegenen Erfassungsstellen, Schlachthäuser und Wurstfabriken. Diese erhalten entweder unmittelbar oder über die zuständige einheimische Verwaltungsbehörde von den Generalkommissaren bzw. in

XI.

Alle Geschäfte, Betriebe und Märkte, die Fleisch oder Fleischwaren abgeben, haben sich bei der Abgabe an die Verbraucher nach den jeweils geltenden Bezugsvorregungen zu richten. Die Abgabe von Fleisch und Fleischwaren von Bearbeitungsbetrieben und Sammelstellen unmittelbar an Verbraucher ist untersagt. Die Bestimmung der Ziff. III bleibt unberührt.

XII.

An Angehörige der Deutschen Wehrmacht und anderer Deutscher Organisationen und Behörden dürfen ohne gültigen mit Dienststempel versehenem Bezugsausweis Fleisch und Fleischwaren nicht abgegeben werden.

XIII.

Die Ueberwachung der Durchführung vorstehenden Bestimmungen obliegt den Bezirks- und Kreislandwirten der Generalkommissare.

XIV.

Die bereits von den Wirtschaftskommandos erlassenen Anordnungen auf dem Gebiete der Vieh- und Fleischwirtschaft bleiben unberührt, soweit sie dieser Anordnung nicht entgegenstehen.

XV.

Die Generalkommissare können Ausführungsbestimmungen zu den vorstehenden Anordnungen erlassen.

XVI.

Zuwiderhandlungen gegen diese Anordnung und gegen die von den Generalkommissären erlassenen Ausführungsbestimmungen werden nach den geltenden Bestimmungen bestraft.

XVII.

Diese Anordnung tritt 6. 9. 1941 in Kraft.

(gez.) LOHSE
REICHO KOMISARAS FÜR
OSTLAND

Diese Anordnung wird hiermit verkündet.

(gez.) Dr. von RENTELN
DER GENERALKOMMISSAR
IN KAUEN

Misstrauen gegen England

Nachdem im industriellen Osten der USA bereits die Stromrationierung im Mittelpunkt einer Debatte stand, ist jetzt eine Diskussion um die Rationierung von Heizmaterial und Treibstoff entbrannt, die womöglich noch lebhafter ist, und in deren Verlauf wiederum Vorwürfe gegen England laut wurden.

Es gibt in England bekanntlich eine Opposition, die sich heftig gegen die steile Verminderung des englischen Einflusses zugunsten des nordamerikanischen wehrt. Umgekehrt gibt es auch in den USA eine Opposition, die dagegen protestiert, dass England mehr Hilfeleistungen verlangt und auch erhält als nach Meinung dieser Opposition nötig wäre. Inwieweit politische Schachzüge dahinter vermutet werden können, muss dahingestellt bleiben.

Auf jeden Fall müssen beide Regierungen auf diese oppositionellen Strömungen Rücksicht nehmen. Ohne Zweifel ist darauf der Verkauf der englischen „American Viscose Corporation“ zurückzuführen, der weit unter dem Nennwert erfolgte, und der die amerikanische Opposition beruhigen sollte. Ebenso diente der kürzlich durch die Refico gewährte, erste Bar-kredit an England offensichtlich zur Beruhigung der englischen Opposition, die durch den kürzlich erfolgten Verkauf englischer Unternehmen in Uruguay an eine nordamerikanische Finanzgruppe besonders in Harnisch geraten war.

Aber auch die Nordamerikaner haben einen aktuellen Anlass zum Klagen, wie eingangs erwähnt wurde. Jedenfalls verlangt man völlige Klarheit über den tatsächlichen Bedarf Englands an Tankern, bevor man sich eine Rationierung an Heizmaterial und Treibstoff gefallen lassen will. Man spricht unverblümmt den Verdacht aus, dass sich England von den USA Tanker liefern lässt, die dann nicht dem eigenen Bedarf dienen sollen, sondern dem britischen Außenhandel auf der Basis „business as usual“, so schreibt jedenfalls das Wall-Street Journal, New York. In dieser Hinsicht ist England wiederholt von nordamerikanischen Exporteuren beschuldigt worden, so z. B. dass England sich Halbzeug von den USA hat liefern lassen, um dann damit nach kurzer Verarbeitung die Aufträge auf südamerikanischen Märkten den Nordamerikanern fortzunehmen.

Wie dem auch sei, fest steht, dass diese Debatte überhaupt entstehen konnte, weil die USA England 50 Tanker aus der eigenen Tankerflotte abgegeben hatten. Daher konnten die USA z. B. ihre Lieferverpflichtungen gegenüber den südamerikanischen Staaten nicht mehr erfüllen, so dass dort empfindliche Störungen in der Ölversorgung eintraten. Der Schiffsraum ist dadurch aber noch knapper geworden, wie die Absicht der Heizmaterial- und Treibstoffrationierung beweist.

Fahrt vor Dover ist Todesfahrt

Berlin, 10. September.

Fernkampfbataillen der deutschen Kriegsmarine nahmen in der Nacht zum Dienstag einen britischen Geleitzug im Seegebiet vor Dover unter Feuer. Schon nach den ersten Schüssen löste sich der Geleitzug auf, und die einzelnen Schiffe versuchten, sich rasch nach allen Richtungen dem deutschen Feuer zu entziehen. Daraufhin begaben die deutschen Fernkampfbataillen die einzelnen britischen Handelschiffe wirkungsvoll mit Granaten. In derselben Nacht griffen deutsche Kampfflugzeuge im Rahmen der bewaffneten Aufklärung einige Häfen an der Ostküste der britischen Insel mit Erfolg an. Auf dem nordafrikanischen Kriegsschauplatz wurden von einzelnen deutschen Kampfflugzeugen die Häfen Alexandriens und Port Said's und einige Flugplätze im Rahmen der bewaffneten Aufklärung angegriffen. Im Laufe des Montags

Wie Stalin seine Kommandeure einschätzt

SEINE GENERALE BEZEICHNET ER ALS FEIGLINGE UND BOSWILINGE DESERTEURE

HELSINKI, 9. SEPTEMBER. Den finnischen Truppen ist ein Befehl des sowjetischen obersten Verteidigungsrates mit der Unterschrift von Stalin, Molotow, Woroschilow, Budenny und Timoschenko in die Hände gefallen, der die Nummer 270 vom 16. August 1941 trägt. In dem Befehl wird die „Flucht“ dreier hoher Sowjetgenerale, und zwar des Kommandeurs des 28. Armeekorps Generalleutnant Katschalow, des Kommandeurs des 12. Armeekorps Generalleutnant Pindel und des kommandierenden Generals des 8. Armeekorps, Generalmajor Kirolow, die sich in Gefangenschaft begeben hatten, auf das Schärfste getadelt. Diese Generale werden als Feiglinge und böswillige Deserteure bezeichnet. In diesem Zusammenhang wird in dem Befehl angeordnet, dass alle politischen beauftragten und vorgesetzten Kommandostellen „alle Deserteure und Feiglinge, die sich im Kampf drücken, Schwierigkeiten aus dem Wege gehen und sich vom Kampffeld entfernen“, als Verräter zu behandeln, festzunehmen bzw. sofort zu erschießen haben.

Ihre Familienangehörigen sind so zu behandeln wie die der Landesverräte, das heißt sofort zu verhaften.

In dem Befehl heißt es weiter, dass die politischen Beauftragten und Kommandeure bei der Truppe auch

Flak gegen Sowjetschiffe

BERLIN, 10. SEPTEMBER.

Wie DNB von zuständiger deutscher Seite erfährt, zeichnete sich bei dem deutschen Vorstoß an die Newa, die die vollständige Einschließung der Sowjets im Raum von Petersburg zur Folge hatte, eine deutsche Flak-Batterie bei der Bekämpfung bewaffneter sowjetischer Schiffe besonders aus. In stärkstem bolschewistischen Abwehrfeuer wurden die Geschütze dieser Batterie in Stellung gebracht und ihre Rohre gegen die Schiffsziele gerichtet. In kürzester Zeit wurden 3 Kanonenboote, ein bewaffnetes Motorschiff, ein bewaffneter Schlepper und eine Fähre vernichtet.

KURZE TAGESMELDUNGEN

Der italienische Wehrmachtbericht meldet u. a. lebhafte Tätigkeit der Artillerie an der Tobruk Front. Deutsche und italienische Luftwaffenverbände haben in Tobruk, Marsa - Matrik, Giarabub und Sidi Barani erfolgreich Munitionslager, Artilleriestellungen, militärische Anlagen, Truppenunterkünfte und Bereitstellungen von Kraftfahrzeugen bombardiert. In der letzten Nacht griffen Verbände der italienischen Luftwaffe die See- und Luftstützpunkte der Insel Malta an. Es entstanden Brände und grosser Schaden wurde verursacht.

Die römische Presse widmet den militärischen Ereignissen an der Ostfront und der letzten deutschen Sondermeldung über die Besetzung von Schlüsselburg und die vollkommene Einschließung von Petersburg eingehende Kommentare.

Für die Teilnehmer am Europäischen Schachturnier veranstaltete im Fest-

darauf zu achten haben, dass keiner der Befehlshabenden seine Abzeichen entfernt, hinter die Front flüchtet, sich dem Feinde ergibt oder sich, wie es in dem Befehl heißt, „in Löcher verkriecht“. Jede Militärpersönlichkeit ist verpflichtet, ungeachtet ihres Dienstgrades, wenn eine Truppeneinheit umzingelt ist, ihre Vorgesetzten aufzufordern, sich mit äusserster Anstrengung zu den eigenen Truppen durchzukämpfen. Wenn ein solcher Vorgesetzter oder einige Soldaten der Sowjetarmee vorschlagen, statt des zu leisenden Widerstandes sich dem Feinde zu ergeben, so sind diese sofort mit allen zu Gebote

stehenden Mitteln zu vernichten. Die Divisionskommandeure und Kommissare sind verpflichtet, so schliesst der Befehl, die untergeordneten Führer von Bataillonen, Regimentern und sonstigen Dienststellen sofort zu entfernen oder zu einem Soldaten zu degradieren oder erforderlichenfalls auf der Stelle zu erschießen und durch tapfere und mutige Männer aus der Mitte des Unterbefehls oder der Mannschaft zu ersetzen. Der Befehl ist allen Truppenstellen wie Kompanien, Schwadronen, Batterien u. s. w., Truppenkommandos und Stäben zu verlesen.

Ring um Leningrad geschlossen

Die Newa in breiter Front erreicht — Suez wieder bombardiert

AUS DEM FÜHRERHAUPT-

QUARTIER, 9. SEPTEMBER. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: Wie bereits durch Sondermeldung bekanntgegeben, haben schnelle Divisionen des deutschen Heeres, von Kampfverbänden der Luftwaffe hervorragend unterstützt, ostwärts Petersburg die Newa in breiter Front erreicht. Die Stadt Schlüsselburg am Ladogasee wurde von einem Infanterie-Regiment im Sturm genommen. Damit ist der deutsch-finnische Ring um Leningrad geschlossen und die Stadt nunmehr von allen Landverbindungen abgeschnitten.

Kampfflugzeuge bombardierten am gestrigen Tage und in der letzten Nacht Rüstungs- und Versorgungsbetriebe in Leningrad. Ein weiterer Nachtangriff der Luftwaffe richtete sich gegen Moskau.

Unterseeboote versenkten im Nordatlantik vier Handelsschiffe mit zusammen 21.500 BRT.

Auf der britischen Insel bombardierte die Luftwaffe in der Nacht zum 9. September militärische Anlagen in der Grafschaft York und

Hafeneinrichtungen von Great Yarmouth. Ein Angriff deutscher Kampfflugzeuge in der Nacht zum 8. September auf feindliche Schiffe im Golf und auf der Reede von Suez hatte starken Erfolg. Ein Tanker von 7.000 BRT wurde versenkt, fünf weitere grosse Handelsschiffe schwer beschädigt.

Der Feind flog in der letzten Nacht nach West- und Südwestdeutschland ein. Durch Bombenwurf auf Wohnviertel, vor allem in Kassel, hatte die Zivilbevölkerung Verluste an Toten und Verletzten. Flakartillerie schoss einen der angreifenden britischen Bomber ab.

Bei der Durchführung von Geleitaufgaben zur Versorgung der im äussersten Norden kämpfenden Truppen stieß das Artillerieschulschiff „Bremse“ (1.400 Tonnen) in nordnorwegischen Gewässern bei schlechter Sicht überraschend auf britische Seestreitkräfte, die aus einem Kreuzer und zwei Zerstörern bestanden. Zum Schutze des Geleits nahm die „Bremse“ den Kampf gegen diese überlegenen

feindlichen Kräfte auf und ging nach einem kurzen harten Gefecht durch mehrere Torpedotreffer verloren. Sämtliche Schiffe des Geleitzugs erreichten infolge des tapferen Einsatzes der „Bremse“ unbeschädigt ihren Bestimmungsort. Ein Teil der Besatzung ist gerettet.

Von Herz zu Herz

Auch ewige Liebe ist nicht ewig; die Liebe, oder besser gesagt, die Formen der Liebe sind ebenso der Mode unterworfen wie Damenkleider, Buchenbänder oder Lampenschirme. Am deutlichsten wird das, wenn man den springenden Punkt jeder Liebesgeschichte betrachtet: die Liebeserklärung. Zu Grossmutter Zeiten gab es ein richtiges, unumstössliches, man könnte fast sagen, öffentlich anerkanntes Zeremoniell für die Liebeserklärung. Der Mann fiel vor „Ihr“ auf die Knie, gestand seine Liebe und forderte sie auf, ihm für ewige Zeiten anzugehören. Man erklärte seine Liebe nicht im Park und nicht am Ufer eines Flusses, nicht in der Eisenbahn und nicht in einem Ballsaal, sondern in einem Raum in trauter Zweisamkeit. In diesem Zimmer stand ein Klavier, „Pianino“ sagte man damals, es gab viele Spiegel, viele Perserteppiche und rote Plüschsofas, der Herr hatte einen dunklen, gut gebügelten Anzug, einen steifen Kragen, eine Blume im Knopfloch und meist ein dunkles Bärchen.

Im 18. Jahrhundert erklärte man seine Liebe in einer langen, wohlgesetzten Rede, die jedem Theaterdichter Ehre gemacht hätte. Die Leidenschaft schien sich fast mehr am prunkvollen Bau der Sätze als an den schmachtenden Augen der Angebeteten zu entzünden; aus Frankreich kam die Mode der literarischen Liebeserklärung, die auch auf der Bühne und in den Romanen ihr Gegenstück hatte. Und wiederum ist es sonderbar, wie wirklichkeitsferne Formen der Mensch für eine Unterredung wählte, in der es um so wirklichkeitsnahe Dinge ging.

Man fällt heute nicht mehr auf die Knie, den wenigsten Mädchen wird die Liebeserklärung in einem Zimmer gemacht. Sonderbar genug sind die Stätten, die man heute für eine so poetische Szene wählt: was für Romeo und Julia der Balkon war, das ist heute der Sportplatz, der Badestrand und — das Museum.

Der Sonntagshut

Von Ralph Urban

„Einfach skandalös“, sagte Fritz zu ihrem Mann, meinte aber seinen braunen Hut. „Wenn du mit mir ausgehst, setzt du ihn nicht mehr auf. Die Krempe ist bereits wellenförmig, das Band speckig. Wenn du ihn in die Hand nimmst, legt dir der nächste einen Groschen hinein.“ „Ich finde, er sieht noch recht gut aus“, verteidigte ihn der Mann Adalbert. „Ausserdem kann man nicht immer ohne Hut gehen!“

„Wieso ohne Hut? Kauf dir einen neuen.“ „Einen neuen, meinst du?“ rief Adalbert beschämt und erröte.

„Ich werde mir doch nicht gleich einen neuen Hut kaufen.“ Männer sind schon so: sie trennen sich in gehobener Stimmung ohne mit der Wimper zu zucken von einem Zwanzig-Mark-Schein, aber sie erröten hold, sobald sie von der eigenen Frau aufgefordert werden, sich einen neuen Hut zu kaufen. Dies kommt wohl daher, weil ihnen ein neuer erst nach einem Jahr zu gefallen beginnt und zweitens, weil der Hut auch auf dem Kopf der Frau so heisst und eine häufige weibliche Angelegenheit ist. Würde man Hut und Hütin sagen —

„Klar, kaufst du dir einen neuen“, erklärte Fritz. „Beim Hutmacher an unserer Strassenecke habe ich gestern einen ganz besonders eleganten gesehen, so einen frischen Hut, sage ich dir. Morgen hole ich dich aus dem Geschäft ab, dann gehen wir gleich zusammen hin.“

Adalbert war gerührt, steckte sich am nächsten Tag Geld ein und ging hin. Mit Fritz natürlich. Wühlte in Hüten, stand vor dem Spiegel, setzte sich einen nach dem andern auf und kam sich albern und alberner vor. Die kleine Frau hielt sich im Hintergrund. „Das ist er!“ erklärte sie plötzlich und kam mit einem frischen Hut in der Hand zum Vorschein. Adalbert legte die Nase in Falten, stülpte ihn auf sein Haupt, schüttelte es und sprach: „Ausserdem ist er mir zu klein.“

„Das kommt dir nur so vor“, behauptete die Frau. „Du siehst damit aus wie Albers, nur etwas jünger.“ „Hm“, meinte der Mann geschmeichelt, „was kostet er denn?“ „Sechzehn Mark neunzig“, erklärte die

Werkäuferin.

„Sechzehn —?“ stöhnte es männlich.

„Für dich kann es schon was Gutes sein“, sprach Fritz, „den nehmen wir.“ Minuten später verließ Adalbert gerührt mit Frau und neuem Hut den Laden. „Meinst du nicht“, so lagte er, „dass es der alte auch noch etan hätte. Vielleicht mit einem neuen Band?“

„Ein neues Band?“ antwortete die Frau. „Kann man immer noch machen. Aber den alten setzt du nur vorher auf!“ So war es. Adalbert trug den alten Hut während der Woche, vorläufig noch mit dem gleichen Band. Und am Sonntag ging er nicht aus. Einmal allerdings doch, und zwar ein paar Wochen später, man war beim Kollegen Müller eingelaufen. Die Frau stand vor dem Spiegel und machte sich zurecht. Er ging zwischen verloren in der Wohnung umher. Schliesslich öffnete er die Tür zum Schrank und starnte hinein. „Suchst du was?“ fragte Fritz. „Nein“, antwortete der Mann, denn er hatte es vergessen. Nach einer Weile fiel ihm endlich ein. Er suchte seinen Sonntagshut. Er schaute im Vorzimmer nach, ging zur Kommode und zog eine Lade nach der andern heraus. „Sucht du was?“ zwitscherte es neuerdings. „Doch“, kam es zurück, „meinen neuen Hut!“ „Hahaha —“ „Wieso hahaha?“ „Sieht du nicht?“ „Nein, was soll ich sehen?“

„So bist du. Du vernachlässigst mich und merbst nicht einmal — du merbst gar nichts. Du siehst überhaupt nichts mehr an mir. Pfui, was habe ich doch für einen uninteressanten Mann. Seit Wochen trage ich deinen neuen grauen Hut zu meinem grauen Kostüm, alle Menschen bewundern mich deshalb und nur mein eigener Mann, der hat natürlich noch nichts gemerkt.“

„So?“ kam es gedehnt von Männerlippen. „Ich dachte, es wäre mein neuer Sonntagshut.“ Der Vorwurf prallte an Fritz ab wie Wasser an einer Gans. „Du trägst ihn sowieso nicht“, erklärte sie, „ausserdem sind Herrenhüte jetzt so modern. Und morgen kaufe ich dir ein neues Band für deinen braunen Hut.“ „Und ich“, meinte zaghafte der Mann, „soll ich meinen neuen Hut gar nicht tragen?“

„Schön“, meinte Fritz grosszügig, „wir können auch einen Kompro-miss schliessen. Vorläufig lässt du ihn wochentags zu Hause und wenn wir am Sonntag ausgehen, setze ich ihn auf. Später kaufst du mir einen neuen.“

Reicho Komisaro Rytų kraštui Potvarkis Nr. 1

DĖL GYVULIU IR MĖSOS ŪKIO, LIECIAS SKERDŽIAMUJŲ GYVULIŲ RINKĄ IR LAIKINĮ MĖSOS VARTOJIMO TVAKYMĄ

I.

Skerdžiamieji gyvuliai šio potvarkio prasme yra: raguočiai, iškaitant veršus, be to, kiaulės, avys, ožkos ir arkliai, kiek jie skerdžiami žmonėms maitinti.

Suėmimas

II.

Gamybai užtikrinti ir teisingai gaminiamas paskirstyti Lietuvos ir Latvijos srityje skerdžiamieji gyvulių, mėsa ir mėsos gaminiai, be išimties, suimami „Bekona — Eksports“ ir „Maisto“ organizacijų.

III.

Imonės, auginančios skerdžiamuosius gyvulius ar laikančios juos verslo reikalams, skerdžiamuosius gyvulius, mėsa ir mėsos gaminius gali paleisti į apyvartą per minėtas suėmimo organizacijas arba ju igaliotinius. Draudžiama už pinigus ar nemokamai duoti skerdžiamus gyvulius, mėsa ar mėsos gaminius vartotojams, kurie nepriskluso gamintojo namų ūkiui. Išimtis daroma verslo reikalams gyvulius skerdžiantiems restoranams ar kitomis maitinimo įmonėmis. Namų ūkio nariai laikomi tik tie asmenys, kurie priklauso namų bendruomenei ar turi teise į atlyginimą natūra vietoje pinigu.

IV.

Draudžiama taj pat, kad mėsa ar mėsos gaminiai būtų siunčiami gamintojui arba gamintojams, arba, kad juos vartotojams siustuverslo reikalams gyvulius laikančios įmonės.

V.

Straipsniuose III ir IV nurodytiems uždraudimams kompetentingos įstaigos gali padaryti išimti, jei mėsa gaunama skerdžiant dėl nelaimingo atsitikimo ir nesant transporto priemonių.

Priemimas

VI.

Suėmimo organizacijos ir ju igaliotiniai iki atskiro potvarkio yra igalioti nustatyti atskiromis apygardoms, apskritims ir valsčiams priemimo vietas ir laiką ir anie tai tinkamu būdu paskelbti. Šiuo reikalui gali teikti nurodymu generaliniai komisarai arba, ju pavedami, sričių ir apskričių valdžios paskirtieji agronomai.

Ausfuehrungsbestimmungen

Für die Anordnung Nr. 1 des Reichskomissars auf dem Gebiete der Vieh- und Fleischwirtschaft erlaße ich folgende Ausführungsbestimmungen die bis auf Widerruf für das gesamte Gebiet des ehemaligen Freistaates Litauen Gültigkeit haben:

I.

A) Die unbedingte Ableferungspflicht ist mit sofortiger Wirkung für nachstehend genannte Kreise angeordnet:
1) Biržai, 2) Kėdainiai, 3) Mažeikiai, 4) Raseiniai, 5) Rokiškis, 6) Šakiai, 7) Šiauliai, 8) Telšiai, 9) Ukmergė und 10) Vilkaviškis.

B) In den nachstehend genannten Kreisen wird die unbedingte Milch-Ableferungspflicht für alle diejenigen Erzeugerbetriebe angeordnet, deren Erzeugungsstätte nicht mehr als 8 km. von der nächstgelegenen Molkerei, bzw. Käserei, Milchsammelstelle oder Rahmstation entfernt liegt.

Dies gilt in den Kreisen:

1) Alytaus, 2) Kaunas, 3) Kretinga, 4) Marijampolė, 5) Panevėžys, 6) Švenčionėliai, 7) Švenčionys, 8) Seinai, 9) Tauragė, 10) Trakai, 11) Utena, 12) Vilnius und 13) Zarasai.

VII.

Numatytuojant skerdžiamujų gyvuliu priemima paskirtose vietoose vykdo II straipsnyje paminėtų organizacijų igaliotiniai tokiomis sąlygomis:

1. Svoris nustatomas tik gyvam gyvuliu, išskaitant 5% bruto svorio kilogramais dėl sumažėjusio svorio, gyvuliu esant nešertam.
2. Pirkimo kaina (perėmimo kaina) nustatoma gyvam svorui, pagal tuo metu nusatyta kainą už kilogramą. Iš svorio ir kainos susidariusi perėmimo kainos suma, perimant gyvulį, tuo išmoka pardavėjui, arba jo noru jam persiunčiamu, arba išrašoma i jo sąskaita.
3. Tvarkingam pristatymui ar perėmimui palieudyti pardavėjas gauna perėmimo pažymėjimą, kuriam nurodyta perduotu gyvuliu rūšis, skaičius ir svoris, o taip pat už juos sumokėta kaina. Pardavėjas ši pažymėjimą, irodanti atlikta pristatymą, turi saugoti ne mažiau kaip vienerius metus ir, reiškui esant, pateikti ji į ūkiai, kuriai pavesta pristatymo kontrolę. Kiekvienai gyvuliu rūšiai turi būti išrašomas atskiras pažymėjimas.

Sunaudojimas

VIII.

Suėmimo organizacijos surinktus skerdžiamuosius gyvulius, mėsa ir mėsos gaminius turi sunaudoti ir tiksliausiai, greičiausiai ir pigiausiai kel' u pristatyti į mėsos perdibimo įmones ar į suvartojo vietas. Mėsos perdibimo įmonės ir suvartojo vietas gali būti specialiai nustatytos.

Apyskaita

IX.

Suėmimo organizacijos ir ju igaliotiniai, suimdamai ir sunaudojamai skerdžiamuosius gyvulius, turi laikytis jems Generaliniu Komisaru nustatyto taisykliai dėl reikalingo surašymo ir apyskaitos vedimo tvarkos.

Vartojimo tvarkyMAS

X.

Miestu civiliniai gyventojai mėsa ir mėsos gaminius aprūpiami iš artimiausių surinkimo vietus, skerdykli ar dešri gamykliu. Pa-

starosios reikalingus kiekius gauja arba betarpiskai, arba per atitinkamas vietas įstaigos iš Generalinių Komisarų arba, jiems padedus, iš sričių ir apskričių vokiečių paskirtųjų agronomų. Miestu valdybos, kurioms paskirti reikalingi kiekiai civiliniams gyventojams aprūpinti, atsako prieš Generalinius Komisarus, kad būtu išduodami tik leistieji kiekiai. Jos vienos atsako už prekių išdavimą per maisto krautuvės ar kitas išdavimo vietas.

XI.

Visos parduotuvės, įmonės ir rinkos, kurios parduoda mėsa ar mėsos gaminius, juos parduodamos vartotojams, turi laikytis tuo metu veikiančių išdavimo normų. Parduoti mėsa ar mėsos gaminius iš gambos įmonių bei surinkimo vietu tiesiai vartotojams draudžiama. III-jo straipsnio 3 punkto tai neliečia.

XII.

Vokiečių kariams ar kitoms vokiečių organizacijoms bei įstaigoms be tam tikro atspaudu patvirtintu valdinio leidimo mėsa ar mėsos gaminių neparduodami.

XIII.

Šiuo nuostatu vykdymo priežiūra vinklaus generalinių komisarų sričių ir apskričių agronomams.

XIV.

Ūkio vadybų (Wirtschaftskommandos) iki šiol paskelbti potvarkiai gyvuliu ir mėsos ūkio srityje lieka nepalsti, kiek jie nepriestarauja šiemis nuostatomis.

XV.

Generalinių Komisarų prie šio potvarkio gali išleisti vykdomuosius nuostatus.

XVI.

Nusižengimai šiam potvarkiu ir Generaliniu Komisaru išleistiesi vykdomiesiems nuostatomis baudžiami pagal veikiančius nuostatus.

XVII.

Šis potvarkis veikia nuo 1941 m. rugėjo 6 d.

(pas.) LOHSE
REICHO KOMISARAS RYTŲ
KRAŠTUI

Šis potvarkis šiuo skelbiamas.

(pas.) Dr. von Renteln
GENERALINIS KOMISARAS
KAUNE

Vykdomieji nuostatai

Prie Reicho Komisaro potvarkio Nr. 1 pieno ir riebalų ūkio srityje skelbiu šiuos vykdomuosius nuostatus, kurie iki atskiro potvarkio galioja visai buv. nepriklausomos Lietuvos valstybės sričiai:

I.

Tiekimo prievalė į uoj nustatomą šioms apskritimis:

1) Biržai, 2) Kėdainiai, 3) Mažeikiai, 4) Raseiniai, 5) Rokiškis, 6) Šakiai, 7) Šiauliai, 8) Telšiai, 9) Ukmergė ir 10) Vilkaviškis apskritimis.

B) Kitose žemai išvardintose apskrityste įvedama pieno pristatymo prievalė visiems tiems gamintojams, kurį ūkiai yra netoliu kaip 8 kilometrai nuo artimiausios pieninės, pieno surinkimo vietas ar gretinės nugriebimo punkto.

Tai liečia šias apskritis:

1) Alytaus, 2) Kauno, 3) Kretingos, 4) Marijampolės, 5) Panevėžio, 6) Šventėnėlių, 7) Šventėnionų, 8) Seinų, 9) Tauragės, 10) Trakų, 11) Utenos, 12) Vilniaus ir 13) Zarasų apskritis.

Punkte B pažymėtose apskrityste gamintojai, kurių neliečia pieno pristatymo prievalė, turi iki atskiro potvarkio vietoje pieno statyti jų gaminamus pieno produktus (sviesta, grietinė, sūri ar kt. pieno gaminiai) į rinkimo vietas, nustatas pagal jų gyvenamąją vietą.

„Pienocentras“ pavedama irenti potvarkio Nr. 1 IV—VI straipsniuose numatytais rinkimo vietas naminiam svietui ir kt. pieno gaminiam.

Ausfuehrungsbestimmungen

Für die Anordnung Nr. 1 des Herrn Reichskommissar auf dem Gebiete der Vieh- und Fleischwirtschaft erlaße ich folgende Ausführungsbestimmungen die bis auf Widerruf für das gesamte Gebiet des ehemaligen Freistaates Litauen Gültigkeit haben.

I.

Als Erfassungsorganisation auf dem Gebiete der Vieh- und Fleischwirtschaft gilt für den ehemaligen Freistaat Litauen die „Maistas“ A.G.

Als Fleisch im Sinne der Anordnung gilt alles frische gefrorene, angesalzene und gepökelte Fleisch von Rindern, Schweinen, Kälbern, Schafen, Ziegen und Pferden, das sich zum Genusse für Menschen eignet.

Als Fleischwaren im Sinne der Anordnung gelten, Wurst Fleischdauer- und Fleischräucherwaren, sowie Fleisch in luftdicht abgeschlossenen Behältnissen, Fett, Schmalz und sonstige Erzeugnisse, sofern diese Waren aus dem Fleisch von Rindern, Schweinen, Kälbern, Schafen, Ziegen und Pferden hergestellt sind.

Singemäss finden sämtliche Bestimmungen der Anordnung Nr. 1 und der hierzu erlassenen Ausführungsbestimmungen im vollen Umfang auch auf Schlachtgeflügel aller Art Anwendung.

Vykdomieji nuostatai

Prie p. Reicho Komisaro potvarkio gyvuliu ir mėsos ūkio srityje Nr. 1 skelbiu šiuos vykdomuosius nuostatus, kurie iki ju atšaukimo gadios visoje buv. nepriklausomos Lietuvos valstybės teritorijoje.

I.

Suėmimo organizacija gyvuliu ir mėsos ūkio srityje buv. nepriklausomojoje Lietuvos valstybėje yra A. B. „Maistas“.

Der nach den Bestimmungen der Anordnung Nr. 1 und der Ziffer dieser Ausführungsbestimmungen angeordneten Milchablieferungspflicht unterliegen alle Milcherzeuger. Als Haushaltangehörige im Sinne der Anordnung Nr. 1 gelten nur solche Personen, die zur Hausgemeinschaft gehören, bzw. im Erzeugerbetrieb arbeiten und Naturalleistungen als Arbeitentgelt zu beanspruchen haben.

Für die Ernährung des Viehbestandes soll möglichst weitgehend Magermilch anstelle von Vollmilch verwendet werden. Die Verfüllung von Vollmilch an Schweine muss unterbleiben.

Visi potvarkio Nr. 1 nuostatali prie jo išleistu vykdomuju nuostatu taisykles atitinkamai taikomi ir visų rūsių piaunamiams paukščiams.

Siuo šie nuostatai ir įsigilioja.

(pas.) Dr. v. RENTELN

DER GENERALKOMMISSAR

IN KAUNE

„Pienocentras“ tokias rinkimo vietas turi steigt susitarės su valkiečių valdžios paskirtais sričių ir apskričių agronomais ir atitinkamu būdu jas paskelbti. Čia reikia, kiek galima, atsižvelgti į ligšiolines žemės ūkio gaminiai pardavimo sąlygas. Pristatomi pieno produktai apmokami tokia tvarka ir tokiomis kainomis, kurios „Pienocentras“ bus specialiai nurodytos.

Kairos tiems pieno statytojams, kurie nėra pieno perdibimo bendrovės nariai, galima mokėti 10% mažesnes, negu bendrovės nariai. Susidarančias iš šio skirtumo sumas atitinkama pieno perdibimo bendrovė turi pagal savo įstatutą išrašyti ne bendrovės nariai būsimą jų pajų sąskaitą.

II.

Potvarkyje Nr. 1 ir šiuo nuostatu pirmame straipsnyje numatytojai pieno pristatymo prievalė liečia vius pieno gamintojus. Namų ūkio nariai potvarkio Nr. 1 prasme laikomi tik tokie asmenys, kurie priklauso namų bendruomenei arba dirba gaminančioje įmonėje ir kuriems už jų darbą atlygina natūra.

Gyvuliu maitinimui reikia kiek galima, naudoti pasukas, o ne pieną. Duoti pieną kiaulėms negalima.

Siuo šie nuostatai ir įsigilioja.

Kaunas, 1941 m. rugėjo 6 d.

(pas.) Dr. v. RENTELN
GENERALINIS KOMISARAS
KAUNE

III.

Der An- und Verkauf von zur Aufzucht geeigneten Jungfrindern und weiblichen Kälbern zu Schlachtzwecken ist verboten.

IV.

Die „Maistas“ A.G. kann gemäss Ziff. III, VI und VIII der Anordnung Nr. 1 die in den einzelnen Verbrauchsorten vorhandenen Konsumgenossenschaften und gewerblich schlachtenden Betrieben mit der Erfassung und Verwertung von Schlachtvieh zur örtlichen Bedarfsdeckung beauftragten. Die Beauftragten haben der „Maistas“ A.G. gemäss Ziff. X bis XII der Anordnung Nr. 1 Meldung über die Durchführung der Verbrauchsregelung zu erstatten.

V.

Als gültige Ausweise gemäss Ziff. XII der Anordnung Nr. 1 gelten nur die vom Generalkommissare bezw. einem Heeresverpflegungslager (HVL), von der bodenständigen Heeresverpflegungsstelle 724 bezw. der zuständigen Feldkommandantur ausgestellte, mit Dienstsiegel versehene Bezugsausweise.

Diese Anordnung wird hiermit verkündet.

KRONIKA

Mišku valdyba perkelta i Kauna

Mišku Valdyba, kuriai priklauso visos buvusios Mišku Pramonės Liaudies Komisariato įstaigos, persikelė į Kauną.

Uždaromi liaudies kūrybos namai

Kad būtų išvengta darbo paralelizmo, Vilniuje buvę Liaudies Kūrybos Namai uždaromi ir prijungiami prie Filarmonijos liaudies ansamblio.

Dieveniškių ir Šalčininkų valsčiai prisikirti prie Vilniaus apskrities

Dieveniškių ir Šalčininkų valsčiai, kuriuose anksčiau buvo ivesta atskira tvarka ir kurie buvo pri skirti prie Ašmenos apskrities, vėl prisikirti prie Vilniaus apskrities.

"Naujojoj lietuvoj" puslapis vokiečkai

Nuo šiandien ir Vilniuje leidžiamoji "Naujoj Lietuva" viena puslapi duoda vokiečių kalba.

IR VILNIUJE JAU YRA GHETO

Šiominis dienomis Vilniaus žydai perkraustytiniems paskirtus specialius rajonus, kurių Vilniuje bus du. Žydams apsigyveni parinktos miesto dalys, kuriose iki šiole daugiausia gyveno vieni žydai. Abu rajonai bus izoliuoti iš miesto. Tuose rajonuose gyvena ar jai perkelti į kitas vietas.

ISPĖJIMAS DĖL VALKATAU-JANČIŲ VAIKŲ

Kauno mieste, priemiesčiuose ir kitose didesnio judėjimo gatvėse be jokios priežiūros susirenka žvairaus amžiaus nešvarū, netvarkintu vaiku, kurie išdykauja ardo viešą rimti, prašinėja išmaldos, siūlo pirk'i suvytusias gėles ir p. Valkai išdykaudamis gatvėse sudaro pavojų savo ir kitų gyvybei. Šiuo išpėjami tėvai ir globejai, kad gatvėse nėra būtina būti priežiūros vaikai bus sulaukomis, traktuojamis kaip valkataujantieji ir siunčiamis į drausmės auklėjimo įstaigas, gali tėvams — globėjams keliamos baudžiamosios bylos.

Kauno Miesto ir Apskrities Policijos Vadasis

SIANDIEN PASKELBIEJI PRANEŠIMAI

patogiausia skaiti atskleidus laikraštį taip, kad ketvirtasis puslapis atsidurtų trečiojo vietoj ir visi pranešimai būtų matyti iš karto.

Radijo programa

KETVIRTADIENIS, IX. 11 D.

5.00 Vokiečių kariams; 6.00 Mala da, dienos mintys. Rytinis koncertas; 7.00 Žinios vokiečių kalba; 7.15 Žinios, pranešimai, tolimesnė dienos programa; 7.45 Koncertas; 8.00 Mankšta motorims. Vadovauja D. Nasvytė; 8.15—9.15 pertrauka; 9.15 Žinios; 9.30 Koncertas; 10.10 Padangių paukštis. St. Tamulaičio novelė; 10.30 Kamerinė muzika; 11.30 Ruduo lie tuvių kaimo. Pulgis Andriušis; 11.50 Eleonoros Šumann įdainavimai; 12.00 Varpu muzika iš Karo muziejus. Žinios, tolimesnė dienos programma; 12.20 Plokštelių muzika; 12.30 Žinios vokiečių kalba; 12.45 Vidudienio koncertas (transliacija iš Vokietijos); 14.00 Žinios vokiečių kalba; 14.15 Pripetinis koncertas (transliacija iš Vokietijos); 15.00 Žinios vokiečių kalba. Po Žinų — pertrauka iki 16.00 val.; 16.00 val. Garsų paradas; 17.00 Žinios vokiečių kalba; 17.15 Žinios, laikraščių naujienos, pranešimai; 17.45 Dai nuoja op. sol. Antanas Kučingis; 18.00 Cezario Franko simfonijos d-moll (pl.); 19.00 Pranešimai iš fronto, Vyriausios vokiečių karo vadovybės pranešimai ir Žinios vokiečių kalba; 20.15 Žinios, programma rytdienai; 20.30 Vokietiškai lietuviams; 20.45 Goethė ir jo poezija; 21.00 Saloninio orkestro koncertas; 22.00 Žinios vokiečių kalba; Po ju — Žinios lietuviškai. Šokių muzika. 23.00 Programos pabaiga.

JEI IŠVERSTI
ka nors reik, į Sapiegos 6 eik. Ver timu biuras „Plunksna“. Tel. 23727. 823(6)

Daktaras medicinos Pagodinias spec. vidaus ir vaikų ligos.

Prūsu g-vė Nr. 11. Telefonas 27012, prima nuo 10—12 val. ir 17—19 val. 805(2)

Mergaitė, turinti geras rekomendacijas, mokanti savistovai šeimininkauti, ieško tarnybos — patarnavimo. Pageidaujama Žaliakalnio rajone. Sužinoti tel. 29231 nuo 16 — 18.30 val. 963(1)

Seimininkė ieško vietas. Sutinka būti ir virėja. Siulyti Duonelaičio g-vė Nr. 22, bt. 5. 960(2)

Pamestas pasas Kazio Strazdo. Radusią grašoma prisiusti „Spindulio“ spaustuvei, Miško g. Nr. 11, arba Varpo g. Nr. 25. 961(1)

Prie dviejų vaikų reikalinga namu ruoša mokanti auklė. Atlyginimas 70—100 rbl. mén. Kreiptis Mateikos 48, bt. 1. Telef. 29475. 962(1)

Gerb. klientai, turintieji pretenzijų į koop. gam. artelei „Apsauga“, privalo iki š. m. rugsėjo mén. 15 d. pareikšti pretenzijas. Iki to laiko pretenzijų nepareiškusi, vėliau pretenzijos bus nepriimamos.

Artelės „Apsauga“ Valdyba 586(3)

Bekanntmachung

Der Herr Generalkommissar in Kauen hat, auf Grund zahlreicher Anfragen wegen der Abhaltung von deutschen Sprachkursen fuer Erwachsene, zugestimmt, dass solche durchgefuehrt werden koennen. Mit der Durchfuehrung ist der Beauftragte fuer die Berufsverbaende in Litauen bestimmt worden.

Die deutschen Sprachkurse werden voraussichtlich am 15. 9. 41. beginnen. Vorgesehen sind drei Gruppen von Kursen und zwar: fuer Personen, die die deutsche Sprache noch nicht beherrschen, solche, die sie etwas koennen, und solche, die sich in der deutschen Sprache vervollkommen wollen.

In den Kursen werden qualifi-

zierte Lehrer unterrichten. Die Kursgebuehr betraegt im Monat Rb. 10.—

Die Anmeldung der Kursteilnehmer erfolgt an jedem Werktag von 11 bis 13 Uhr und 18 bis 19 Uhr in der Dienststelle des Beauftragten fuer die Berufsverbaende, Vyauto prosp. Nr. 63, Zimmer Nr. 4. Dort sind auch naehere Informationen zu erhalten.

In Kuerze sind auch noch Kurse fuer Buchfuehrung, Schreibmaschine und Stenographie geplant. Zur gegebenen Zeit erfolgt hierueber eine besondere Bekanntmachung.

Der Beauftragte fuer die Berufsverbaende

966(1)

Skelbimas

Ponas Generalkomisaras Kaune, atsižvelgdamas į gausius paklausimus dėl leidimo steigt vokiečių kalbos kursus suaugusiems, sutiko, kad tokie kursai būtu steigiami. Šių kursų organizavimas ir laikymas pavestas Igaliotiniui profesionėms sajungoms įstaigoje, Vyauto pr. 63 Nr. 4, kamb. 4. Ten pat gaunamos smulkesnės informacijos.

Mokslos kursuose numatomas pradeti š. m. rugsėjo mén. 15 d. Kursuose bus trys grupės: asmenims, kurie nemoka vokiečių kalbos, kiek mokantiems ir norintiemis tobuliai išmokti vokiečių kalba.

Kursuose dėstys kvalifikuoti lek-

toriai. Mokesčis už moksłą 10.—Rbl. mėnesiui.

Klausytojai registruojami kiekvieną darbo dieną nuo 11 iki 13 ir nuo 16 iki 19 val. Igaliotino profesionėms sajungoms įstaigoje, Vyauto pr. 63 Nr. 4, kamb. 4. Ten pat gaunamos smulkesnės informacijos.

Netrukus numatomi dar steigt buhalterijos, mašinraščio ir stenografijos kursai. Apie šiuos kursus bus paskelbta vėliau.

Igaliotinis Profesinėms Sajungoms

966(1)

Smulkūs skelbimai

Reikalingi prityrė obliuotojai ir gateristai. Valstybinis Malūnas ir Lentpiuvė 2 Nr., Jonavos g. 38. 932(1)

Leškau vietas namų sargo, centralio apšildymo, elektros instalacijos ir kurjerio, turinės pažym., moku vokiečių kalba. Siulyti „I Laisvė“ Ad-jai Nr. 913. 919(3)

Skubiai reikalinga tarnaitė, mokanti virti. Salygos geros. Pageidaujamos rekomendacijos. Kreiptis tel. 23767. 920(2)

BUHALTERIJOS ir stenografijos grupės pradėjo pamokas. Užsirašyti ar nori dar užsirašyti, prašom kurturėje, turinė pažym., moku vokiečių kalba. Siulyti „I Laisvė“ Ad-jai Nr. 913. 919(3)

Chemijos-Farmacijos Fabrikui Nr. 1, buv. „Sanitas“ skubiai reikalingos patalpos sandėliui, pageidaujama Geležinkelio stoties rajone.

Kaunas, Bravoro g-vė 4, telef. 20071. 905(2)

REKLAMINGO TARNAITĖ, priešingos kurturėje, turinė pažym., moku vokiečių kalba. Siulyti „I Laisvė“ Ad-jai Nr. 913. 919(3)

KAUNO II AMATU MOKYKLAI reikalingas specialistas laikrodininkas, sugebas instruktuoji mokinius praktiškai ir teoretiškai.

Prašymus su mokslo pažymėjimais ir trumpu gyvenimo aprašymu siūsti Kauno II Amatų mokyklos Direktoriui Palangos g-vė 7. 956(1)

Kauno Centriniam Tuberkuliozinių Dispanseriui skubiai reikalinga rentgeno technikė-as.

Kreiptis: Kaunas, Kanto g. Nr. 11, 9—13 val. Tel. 28390. 958(1)

BR. PAJIEDAITE

Atidare dantų gydymo kabineta Duonelaičio 39, 1, gydo nuo 9—12 ir 17—19 val.

PAJIEŠKOJIMAI

1) pusk. Albertas Gasėnas s. Pelikso, tarnavęs Kaune gusarų pulke, 1940 m. gruodžio mén. bolševiku ares tuotas, sedėjęs Kauno kalėjime. Žinantieji apie jo likiną prasomi pranešti VI. Gasėnui Kaunas, Kestučio 39. 944(1)

2) Juozas Gasėnas gyv. Vilniuje, prasau pranešti savo antrašą VI. Gasėnui Kaunas, Kestučio 39. 944(1)

Reikalingas korektorius. Pageidaujama dirbęs teisės srityje. Atlyginimas 400 rub. Adresa su darbo praktikos nurodymu paliki adm. Nr. 150. 890a(1)

Prie valcų ir girnų skubiai reikalingas prityrės malūnininkas. Kreiptis: V. Mickevičius, Zizai, Lekėciu valsč., Šakių apskr. 952(1)

ARTELĖS „APSAUGA“ VALDYBA

586(3)

Reikalinga tarnaitė, prie pusantų metų mergaitės. Kreiptis Tulpiai g. b. but. 4, Venskevičienė. 938(1)

14 birželio broliai Juceas ir Matas Eidukai išvežti į Rusiją. Kas žino pranešti Kaunas, Mapu 8 — 9. Eidukui. 940(1)

SKELBIMAS

Vilkaviškio apskr. ligoninė yra reikalinga akūšerė, baigusi akūšerijos mokyklą. Prašymus su curriculum vitæ siūsti Vlk. apskr. ligoninės Vejdai.

Reikalinga tarnaitė, sveika, sažininką, mylianti vaikus, keturių asmenų šeimai. Kraševskio g. 21 Motekaitienė. 941(1)

Kas nori greitai naujausiu metodu išmokti vokiečių kalbos, pamokų reikaliu kreiptis Kaunas, Kapinių g. 33, b. 2, nuo 19 iki 21 val. 942(1)

Pirkime odoms išdirbtį ekstraktų kvebrach ir sumoch, chromo alūno, varvalio, sieros ir druskos rūkštės, kuparoso, chromkalio, nigrozino ir anilino dažų, acetono ir tekšų. Siūlyti Odos Sajungai, Kestučio g. 2 nr., telef. 28930. 943(3)

Saugusiu šeimai reikalinga tarnaitė. Kreiptis Tvirtovės al. 6 (netoli Univ. Klinikų). 945(1)

Reikalinga moteris prie valkų. Kreiptis Miško g-vė 18 Nr. b. 12, nuo 18 val. 946(1)

Reikalinga tarnaitė. Kreiptis Maioriono 16, but. 17, kieme, I aukštasis. 947(1)

Skubiai reikalinga 4 asmenų šeimai tarnaitė, mylianti vaikus ir sutinkanti išvažiuoti į Vilnių. Kreiptis Duonelaičio g. 5a, bt. 1, tel. 2-73-48. 948(1)

AKIMIS SERGANTIEMS ŽINOTINA

Kauno miesto ir apskr. Trachomas Dispanseris ir ligoninė prie jo, persikelė į Miško g. 17 Nr. netoli autobusu ir geležinkelio stotij. Prie Dispanserio yra klemas iš kaimo vežimais atvykstantiems sustoti. Trachomas gydymas nemokamas visiems.

Ligonys priimami 9—12 val. ir 4—6 v. p. p. 949(1)

Dispanserio Vedėjas

950(5)

Parduodamos piūvenos ir drožės. Lentpiuvė „Našumas“, Kestučio g. 39. 950(2)

Sportas

Sekmadienį Kaune viešės vilniečiai

Sekmadienį i Kauna atvyksta Vilniaus krepšininkai ir futbolininkai, kurie sužais revanšo rungtynės su kauniečiais. Susitikimų planas tokis: 10 val. krepšinis ir 17 val. futolas. Priežiūrė 15 val. žais dvi vokiečių futolo komandas. Visos rungtynės bus Kauno sporto aikštynė.

Lietuvos teniso pirmenybės

Penktadienį, rugsėjo 12 d., Kauno sporto aikštynė pradedamos Lietuvos lauko teniso pirmenybės, kuriose dalyvaus geriausios pajėgos. I pirmenybes dar galima užsiregistravoti iki rugėjo 11 d. 13 val. Sporto 10, II auk

LTSR Konstitučijos sukakties proga

Lygiai prieš metus, rugėjo 10 d., paskutinėjame „Vyriausybės Žinių“ numeruje buvo paskelbta LTSR konstitucija. Nors toji konstitucija vos tik išigaliojo, bet jau buvo matyti, kaip visi nuostatai neatitinka gyvenimo. Tuo gyvai išsitikinta truputį vėliau, kada kiekvienas pilietis, kuriam LTSR konstitucija laidavo visokiausiu teisių, praktikoje buvo apsunkintas visokiausiai vargas.

Kai kurie konstitucijos šukiai buvo mielai kartojami, rašomi plakatuose, aiškinami laikraščiu, agitatoriu, nes tie šukiai buvo bendri ir TSRS konstitucijos šukiai. Buvo skelbiami, kad kiekvienas pilietis turi teise į darba, į moksą, į poilsį, pagaliau, turi teise būti renkamas. Tačiau nė vienės paminėtu šukiu nebuvo tikras šukis. Ne visi piliečiai turėjo teise gauti darbo, kadangi daugeliis piliečiai buvo vadinti laudės priešais, nes tie piliečiai nieku taip nesidžiaugty, kai kuris darbu. Tas pat ir su poilsiu, nes čia kalbama, ne tik apie atostogų teise, bet ir apie globą senatvėje. Tos globos senatvėje nebuvę, ir kartą iškabintieji laimingo ir linksmo senelių plakatai ironiškai padarė dar skaudesnę. Su mokslo teise taip pat nieko gero neišejo, nes moksłas, tesa, buvo skeidžiamas plėčiai, bet jo lygis smuko valandomis. Atrodė, kad visi turi būti mokyti, bet iš tikruju „moksłas“ nebūtų leidęs nė gerai rašyti. Paveldžiu buvo pakankamai: atvykėliai iš TSRS.

Pagaliau moksłas turėjo būti nemokamas. Tačiau vos tik paskelbus konstituciją, pliukšt — pirmas smūgis: buvo paskelbtas, kad moksłas yra mokamas. Tiki dėl galimo didelio nusivylimos mokslo mokesčius bent vienerius metus buvo atidėtas. Visa tai buvo daroma ne žmonių reikalų žūrint, bet Maskvos užmačių.

Viena didžiujių konstitucijos privilegijų, o gal būt ir gyvenimo praktikos, buvo teisė rinkti, o taip pat būti išrinktai. Bet kaižioma, tajā teise nė vienas piliečius laisvai nepasinaudojo. Jau laudės seimo rinkimai buvo ivykdyti varu; pagaliau — juk buvo leista balsuoti tik už paskelbtus. Todėl išrinkti buvo tie žmonės, kurie atitiko bolševiku politiką. Pagaliau, piliečio neliečiamybė gerai primena birželio 13—15 dienos. Bolševiku NKVD, arba Čeka, nežiūrėjo jokio konstitucijos laido.

Jei tiek daug buvo skirtumų piliečio teisių atžvilgiu, tai nemaziau skirtumumo buvo ir konstitucijos visuomenės santvarkos nuostatuose. Ten taip pat buvo laiduota visa eilė dalykų, kurį vėliau visai nebuvę arba kurie buvo siaurinami. Tik tenka priimti, kad greta socialistinė ūkio sistemos buvo leidžiamos ir smulkios privatinės ir prekybinės įmonės. Tačiau visa tai buvo netiesa, nes privati iniciatyva buvo išgyvendinama, o jos vietoje sudaromi visokių aukščiai „socialistiškai“ iškilusių piliečių kadrų, su kuriais paprastam piliečiui sunku buvo susikalbėti. Mat, jei buvo aukščiai pareigūnai, bolševiku biurokratai, o pilietis — ju valios žaislas.

Roosevelto atstovas Popiežiui atvyks ta į Romą

ROMA. Laikraštis „Resto del Carlino“ praneša iš Vatikano mesto, kad Roosevelto atstovas popiežiui Myron Tayloras, kurio laukiamas grįžtant į Romą rugėjo 9 d., išbūsiąs čia tik keletą dienų. Myron Tayloras, — rašo čiuo reikalui „Nazione“, — popiežiaus būsių priimtas, tur būt, rugėjo 10 d. Jei Taylorui, kaip tatai tvirtinama pranešimuose iš Amerikos, Rooseveltas bus itekės laiką popiežiui, kuriam Jungtinii Valstybių prezidentas teisina sovetams teikiamą paramą, tai esą lengva numatyti, kad ir ši Tayloro misija, dar labiau,

Žinios iš Rytų fronto

BERLIN. IX. 9. Kovose su skaičiumi pranašenėmis sovietų pajėgomis, kaip DNB iš karinių sunuoksninių patyrė, paskutinėmis dienomis iš ūtūs rytus nuo Roslavlio buvo paimita 2650 belaisvių ir sunaikinti 178 sovietų tankai. Priešinantis vienam sovietų puolimui, šioje srityje vokiečių tankai giliai prisilaikė iš sovietų linijas. Per šias kovas viena vokiečių šarvuotė divizija paėmė 1.400 belaisvių ir paėmė arba sunaikino 60 sovietų šarvuotė, 102 patrankas, jų tarpe daug prieštankinių patrankų.

Per vieną pasistumėjimą vidurių vokiečių Rytų fronto dalyje rugėjo 8 d. greitosios vokiečių karinių dalys paėmė daug belaisvių, 38 patrankas ir 6 sovietų tankus. Dėl netikėto vokiečių kariuomenės prasiveržimo sovietai nebeturėjo laiko atitraukti savo sunaikinėjimą.

Sékmingesne paskirose kautynėse rugėjo 8 d. pietinėje Rytų fronto dalyje vokiečių kariuomenė iš viso paėmė 2.000 belaisvių ir 40 patrankų, kurių tarpe viena visą bateriją ir kelis sovietų ginklų sandėlius.

Dniepro žiotyse i pietus nuo Chersono vienas sovietų kanonierinių laivas mėgino priplaukti prie Dniepro kranto. Tačiau bolševiku žygis atsimušė i vokiečių postu budrumą.

Iš vienos nedidelės salos Odesos ilankoje rugėjo 8 d. sovietų baterijos apšaudė vokiečių kariuomenės užimtą pajūrių miestą Adžiaską. Taikli vokiečių artilerijos ugnis greitai sovietų baterijas nutildė.

HELSINKIS. IX. 9. Paskelbtas Aunaus miesto užemimas sovietų fronto pietryčių dalyje, kaip papildomai pranešama, buvo atliktas staigiu puolimui. Pralažus bolševiku linijas, prie Tuulos, buvo mirtnai sužeistas vetus divizijos vadasis. Po septynių valandas trukusio atakaklauso priesinimosi sovietai buvo apsupti. Tuo buvo nulemtas miestas. Suomijos kariuomenės daliniai privertė ko smarkiausiai bėgti išskaidytus sovietų dalinius, ir nes sovietams pavyko susprogdinti vieną svarbų tiltą, vis dėlto tai nesulaikė suomijų žygiamimo pirkštų.

DNB iš kompetentingų sunuoksninių patiria, vokiečių kariuomenės pasislinkime prie Nevos, kurio pasekėnėje sovietų kariuomenė Petrogrado srityje buvo visiškai apsupta,

ypatingai pasižymėjė vokiečių zenitinės baterijos, su dideliu pasisekimu puolusios sovietų ginkluotuosius laivus.

Bolševiku laivams smarkiai šaudant, ir tuo būdu ginant bolševiku kariuomenę, viena šių bateriju buvo pastatytą į vieta, iš kurios jų patrankos nukreipė savo vamzdžius į sovietų laivus. Per trumpą laiką

ši baterija sunaikino tris kanonierinius laivus, vieną ginkluotą motorinį laivą, vieną ginkluotą vilkiką ir vieną keltą.

nugaijam pavesta pirmoji misija, liksianti be pasekių.

VENECIJA. Venecijoje prasidėjo 7-ji tarptautinė muzikos šventė, kuria globoja Italijos sostinė. Šventė buvo pradėta koncertu iš Richardo Wagnerio kūrinė, kuriam vadovavo Bernardino Melinari. Koncertas ivyko Venetino rūmuose, kuriuose Richardas Wagneris praleido savo paskutinius gyvenimo metus. Koncerto dalyvių tarpe buvo Genujos hercogas ir grafas Volpi.

myn. Mieste buvo kilę keli gaisrai, bet, kaip paaškėjė, sovietai nebeeturėjo laiko daugiau miesto nunukoti. Per tą staigū puolimą suomiai paėmė didelį karo grobį. Pačiam Aunaus mieste i suomii rankas pateko devynios sunkiosios patrankos, tam tikras skaičius sunkių ir lengvų granatsvaidžių, traktorių ir kulkosvaidžių. Be to, buvo sunaikinti keli šarvuotės automobilai. Tuo po miesto užemimo gyventojai pradėjo į ji gržti, ir visur gatvėse buvo galima matyti gržtančių gyventojų voras džiaugsmingai sveikinančias jų išlaisvintojus. Apie ten paimitu belaisvių skaičių dar neturima galutinų pranešimų, tačiau vien tik per Tuulos apsuimą buvo paimita 1.200 belaisvių. Staigū veržimasi pirmyn suomii kariuomenės daliniai per Aunų tučtuojau pasistumėjimo Švilio link.

BERLIN. IX. 9. Rugsėjo 7 d., kaip DNB iš karinių šaltinių patiria, Suomijos ilankoje vokiečių kovos lektuvali netoli Oeselio salos nuskandino du sovietų prekybos laivus, bendros 6.000 tonų talpos, ir du sovietų greituosius laivus. Be to, bombomis buvo apgadintas transporto laivas.

BERLIN. IX. 9. DNB iš vokiečių karinių šaltinių patiria: Stiprios vokiečių aviacijos pajėgos nepaliujamai puolė sovietų junginius, kuriuos iš pietų buvo nustatę vokiečiai, o iš ūtūs — suomiai. Rugsėjo 7 d., kaip ir praėjusiomis dienomis, bolševikų nuostoliai buvo vėl nepaprastai dideli. Sunaikintų autovežimius ir kitokios karo medžiagos skaičiai, o taip pat sovietų nuostoliai užmuštaisiais ir sužaisiaisiais yra gana dideli.

NEW YORKAS. IX. 9. Buves senatorius Holtas laikraštyje „Scribner's Comentator“ cituoja dabartinio karo laivyno ministerio Knoxa apie prezidentą Rooseveltą išsitarimus iš tų laikų, kai jis dar nebuvę kabinete narys, ir priklausę respublikonų opozicijai. Knoxs tuomet įvairose kalbose apie Rooseveltą yra pasakes: „J's yra praktiskai sulaužęs visus pažadus, kuriuos jis kadaise tau tai yra daves“, arba „prezidentas néra nė tikras demokratas, né tikras liberalas, o tik aristokratinis dilestantas, turis palinkimą į radikalizmą ir nepaprastą asmeninę galios troškimą“. Apie Rooseveltą vado vaidmenį karo atveju Knoxs yra pasakes: „Yra pakanka mai broliai taikos metais turėti prezidentu vyra, kuris yra labai neatargas, autokratikas, nepatikis ir nepatikimas. Karo metu tai būtų katastrofiška“.

Berlyno puolimas anglams brangiai kaštavo

Per kelias valandas 19 bombonešių

BERLIN. IX. 9. Dėl anglų aviacijos puolimo ties Berlynu nakti i rugėjo 8 d. DNB iš kompetentingų vokiškų šaltinių pranešama: Iš anglų pusės i puolimą prieš Reicho sostinę buvo dedamos didelės viltys ir buvo nurodoma, kad šis puolimas esas atsilyginamas už didžių vokiečių aviacijos puolimą prieš Londoną 1940 metų rugsėjo 7 d. Nekalbant apie tai, kad didysis vokiečių puolimas prieš Anglijos sostinę buvo savo

laiku tik atsilyginimas už pakartotinį angų bombardavimą vokiečių miestų gyvenamųjų kvaratalų, anglų aviacija nakti i pirmadienį vėl padarė nuostolių tik Berlyno civiliniams gyventojams. Vokiečių zenitinė artilerija ir naikintuvai davė anglų bombonešiams vaizdingą pavyzdį, kokia pranaši yra vokiečių gynyba. Pavyzdingai bendradarbiaujant vienos vokiečių gynybos jėgomis,

Reicho teritorijos puolimas anglams sudarė labai didelius nuostolius. Buvo numušta 19 bombonešių, tai yra daugiau kaip 18% perskridusių Lamanšą angų mašinų. Tu visu lėktuvu likučiai guli Vokiečių teritorijoje arba okupuotoje srityje. Netekdama per keletą naikintuvų 19 bombonešių, anglų aviacija nustojo taip pat maždaug 95 žmonių lėktuvų personalo.

Churchillio kalba atstovų rumuose

AMSTERDAMAS. IX. 9. Anglu telegramų agentūra praneša, kad Churchillis antradienį pasakytoje atstovų rūmuose kalboje kalbėjo iš apie savo susitikimą su Rooseveltu. Jis pakartojo, kad jis ir prezidentas galėjo aptarti visus su karu susijusius klausimus. Buvo išspresti keturi svarbūs punktai, pareiškė Churchillis, būtent:

1) dėl aštuonių punktų pareiš-

kimo apie bendrus principus ir tikslus;

2) dėl priemonių sovietams padėti;

3) dėl politikos Japonijos atžvilgiu, turint galvoje, jei galima, neprileisti pris „kitų užpuolimų“ Tolimuojuose Rytuose ir

4) dėl techninių klausimų ir asmeninių santykų tarp abiejų

Didžiulė vokiečių zenitinės baterijos sekme prieš sovietų laivus

Jis stovi prie Nevos ištakos iš Ladogos ežero. Šliuselburgo mieste yra žymi medvilnės pramonė, vienės cheminės, fabrikas, o taip pat upių laivų statykla, aptarnaujanti laivininkystę Ladogos ežere ir Nevos upėje. Netoli Šliuselburgo yra durpėmis kūrenama Dubrovkos elektros įmonė. Šios stoties pajėgumas yra daugiau kaip 200.000 kilovatų. Aukšto įtempimo laida iš stotis yra sujungta su Petrogradu. Ši stotis teikianti Petrogradui žymų energijos kiekį. Vokiečių kariuomenė užėmus hidroelektrines stotis Volchove ir Syrje, o dabar ir Dubrovkos stotį, Petrogrado įmonės netenka daug energijos.

SANCHAJUS. Iš Singapūro pranešama, kad antradienį popiet ten lėktuvu atskrido Duff Cooperis.

Churchillis pavadinio neišminčianti dabartinio momentu pradėti diskusijas dėl to, kaip bus išspresos įvairios problemos, kurios iškili po karo. Jis pažadėjo Indijai, kad jis po karo bus laisvas iš ligietais partneris Britų Imperijai, pažadėjo išteigtį savarankišką vyriausybę Birmoje. Dėl mūšio Atlanto vandenyno Churchillis pastebėjo, kad priešui kito Atlanto vandenyno pusėje vis labiau trukdo Jungtinijų Valstybių patruliai. Faktą, kad Anglia ne paskelbė apie savo laivyno nuostolius per liepos ir rugpjūčio mėnesius Churchillis paaškino tuo, kad priešui nereikiu duoti „per aškių nuodymu“. Anglių ir anglams tarnaujančiu laivu nuskandinimui sumažėjimą, kuris, kaip žinoma, turi būti aiškinamas sumažėjusių anglų laivų susisiekimui Atlanto vandenynے, Churchillis išvadino, kaip anglų pasikeimą. Tačiau jis išpėjo netikėtai, kad rimti pavojai, kurie gresia Anglijai dėl anglų laivyno nuostolių, jau yra praėję. Admiralitetas, pareiškė jis, negali garantuoti, kad ligiolinių pasikeimų trūks ilgai. Karas turi neįsemiamų staigmėnų ir labai maža iš tų staigmėnų yra malonus pobūdžio.

Keleriopa Petrapilio apsupimo reikšmė

BERLIN. IX. 10. Berlyno spauda savo straipsniuose nurodo i Petrapilio apsupimo reikšmę.

„Berliner Boersenzeitung“ pabrėžia kad

Petrapilio apsupimas yra vokiečių ir suomijų bendradarbiavimo pasekmė.

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ rašo: „Petrapilio apsupimo reikšmė yra keleriopa: visų pirmą, ten apsuptas gana didelės kariuomenės su jos karo medžiaga negalima bus panaudoti kitose frontuose, ir tos kariuomenės laukia sunaikinimas. Antra,

paėmės Petrapili, bus atimtas ypatingai svarbus susisiekimo mazgas į Baltijos jūrą ir Karaliajų sėsmė.

Trečia, Petrapilio ginklu fabrikų negalima bus panaudoti fronto reikalams. Ketvirta, galutinai paš-

linama grėsmė Suomijai ir Baltijos jūrai iš buvusių carų sostinės ir suoduomas lemiamas smūgis tiekimo bazei Sovietų Sąjungos tolimiesniams atramos punktams.

Zymiai palengvinamas spaudimas į vokiečių fronto šiaurinį sparną,

juo labiau, kad Pabaltijo valstybės jau baigtos valyti“.

Laikraštis „Zwölf Uhr Blatt“ nurodo i Petrapilio apsupimo reikšmę sovietų atramos taškams Suomijos ilankoje: „Apsupus Petrapili, sovietų kariuomenės dalinių padėtis Hangoe uoste ir prieš Rygos ilankos esančiose Oeselio, Dagoe ir Moon salose tampa labai kritiška. Šios, galima sakyti, sovietams jau nepasiekiamos bazės, atskirtos nuo bendojo fronto, yra pakibusios ore ir atitinkusios nuo savo užnugario“.

Kuo reikšmingas Šliuselburgas

BERLIN. IX. 10. Apie puolimą Šliuselburgo miesto reikšmę iš kompetentingų sunuoksninių DNB pranešama:

Šliuselburgo miestas turi apie 10.000 gyventojų ir yra apie 40 kilometrų į rytus nuo Petro